

С.В. Прасол, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

А.О. Шевченко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Цілеспрямоване застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі закладів вищої освіти дозволяє активізувати самостійну роботу студентів з різноманітними електронними засобами навчального і розвиваючого призначення; формувати стійкі вміння використання комп'ютерної техніки та навички роботи з нею; дає їм можливість набути здатності до отримання нових теоретичних і практичних знань. Основною метою освітнього процесу вищої школи є підготовка фахівців і формування творчих особистостей, здатних до самостійної роботи, які вміють діяти в нестандартних умовах і завжди відчують потребу в безперервній освіті. Для досягнення цієї мети впроваджують різні форми і методи навчання, виявляють оптимальні шляхи інтеграції навчально-виховного процесу і науково-виробничої сфери, а також здійснюють пошук нових й ефективних форм організації самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студентів є невід'ємною частиною освітнього процесу у вищій школі. Вона необхідна для підвищення якості навчання, активізування мислення, розвивання творчої здібності студентів, їх прагнення до самостійного набуття нових знань, що в свою чергу сприяє самовизначенню і самореалізації. Самостійна робота входить до індивідуальних планів підготовки студентів, яка виконується за завданням і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі. Самостійна робота студентів є засобом виховання свідомого ставлення самих студентів до оволодіння теоретичними і практичними знаннями [1].

Для досягнення високого рівня професійної підготовки майбутніх фахівців необхідно змінити підходи до організації самостійної роботи. Одним з нових підходів організації самостійної роботи студентів є впровадження в навчальний процес інформаційно-комунікаційних технологій, що відноситься до виду інноваційних технологій. Інформаційно-комунікаційні технології дають можливість вивести форму навчання на якісно новий рівень:

– створити принципово нове інформаційно-освітнє середовище, яке активізує самостійну роботу студентів, скорочує час на отримання комплексу знань і навчання;

– засвоїти навчальний матеріал не тільки в рамках аудиторного часу, але й в зручний для студентів час;

– можливість значно скоротити кількість аудиторних занять і збільшити число годин, що відводяться на їх самостійну роботу;

– засобом організації навчання в умовах самостійної роботи студентів є не тільки традиційна навчальна і наукова література на паперових носіях, а й різні види електронних підручників і навчальних посібників, мережа Інтернет, мультимедійні видання в рамках спеціально розроблених для них викладачами баз знань;

– актуальною стає самостійна робота студента не тільки з інформаційними базами даних і знань, а й з віртуальними лабораторіями, створенням імітаційних, графічних і комп'ютерних моделей, аудіовізуальної інформації, навчальними програмами та тестуючими засобами;

– самостійна навчальна діяльність студента стає контрольованою з боку викладача за допомогою електронної пошти, веб-сайта, Інтернету.

За допомогою перерахованих підходів можна встановити зворотній зв'язок між студентом і викладачем. Використання інформаційно-комунікаційних технологій студентами у самостійній навчальній діяльності має сприяти формуванню інформаційної культури, наявності творчої роботи в сфері інформаційної діяльності при пошуку, передаванні або прийманні інформації, вміння розробити на базі отриманих знань нові підходи, необхідні для оптимального використання інформаційних ресурсів [1; 2].

Таким чином, з метою підготовки фахівців і формування творчих особистостей, здатних до самостійної роботи актуальним є завдання щодо впровадження в закладах вищої освіти різних форм і методів навчання, виявлення оптимальних шляхів інтеграції навчально-виховного процесу і науково-виробничої сфери, а також пошуки нових й ефективних форм організації самостійної роботи студентів.

Список джерел інформації

1. Багандалиева Х. Б. Инновационные технологии как средство активизации самостоятельной работы студентов [Электронный ресурс] / Х. Б. Багандалиева, П. Д. Гаджиева // Студенческий научный форум. – 2019. – Режим доступа : <https://scienceforum.ru/2016/article/2016024139>

2. Горбатюк О. В. Організація самостійної діяльності студентів в умовах кредитно-модульної системи навчання [Електронний ресурс] / О. В. Горбатюк. – Режим доступу : <http://www.nniif.org.ua/File/12govosd.pdf>